

PPK w praktyce

Wyплаты z PPK w sytuacjach szczególnych

PPK w praktyce

Wypłaty z PPK w sytuacjach szczególnych

Wydawnictwo
PFR Portal PPK sp. z o.o.
Warszawa 2022 • Wydanie II

Spis treści:

Spis treści:	3
Wstęp	4
Słowniczek:	6
Część 1 - Wypłata w razie poważnego zachorowania	9
1. Uprawnieni do wypłaty.....	9
2. Definicja poważnego zachorowania.....	10
3. Zasady korzystania z wypłaty w razie poważnego zachorowania	11
4. Wniosek o wypłatę z PPK w razie poważnego zachorowania	15
5. Realizacja dyspozycji wypłaty środków z PPK	18
6. Obowiązek informacyjny w zakresie wypłaty w związku z poważnym zachorowaniem	20
Część 2 - Wypłata w celu pokrycia wkładu własnego	21
1. Uprawnieni do dokonania wypłaty	21
2. Definicja wkładu własnego	21
3. Wniosek o zawarcie umowy z instytucją finansową.....	22
4. Umowa z instytucją finansową.....	25
5.Obowiązek zapłaty podatku w przypadku nieterminowego zwrotu	27
6. Realizacja dyspozycji wypłaty i inne obowiązki	28
Cześć 3 - Pytania i odpowiedzi:	30

Wstęp

PPK to program długoterminowego oszczędzania, którego głównym celem jest zgromadzenie dodatkowych oszczędności na okres po zakończeniu aktywności zawodowej. Zasadnym jest więc, że najkorzystniejsze zasady wypłaty zgromadzonych środków ustawa o pracowniczych planach kapitałowych przewidziała dla wypłat realizowanych po ukończeniu przez uczestnika PPK 60 lat.

Jeśli uczestnik PPK zdecyduje się na wypłatę oszczędności z PPK dopiero po ukończeniu 60. roku życia (w co najmniej 120 miesięcznych ratach albo 25% środków jednorazowo, a pozostałe w co najmniej 120 miesięcznych ratach), otrzyma całość zgromadzonych oszczędności bez żadnych pomniejszeń (nie zapłaci nawet tzw. podatku Belki od wypracowanych zysków kapitałowych). Jeśli tych rat będzie mniej – podatek od zysków kapitałowych będzie już musiał być odprowadzony.

Osoby młodsze też oczywiście mogą korzystać ze swoich oszczędności. Jeśli jednak wypłacą środki przed ukończeniem 60 lat, otrzymają zgromadzone środki pomniejszone o:

- ❖ podatek od zysków kapitałowych,
- ❖ środki pochodzące z dopłat od państwa (wpłaty powitalnej i dopłat rocznych), które stanowić miały premię za długoterminowe oszczędzanie,
- ❖ 30 % środków pochodzących z wpłat pracodawcy – informacje o tych kwotach zostaną zapisane na ich kontach emerytalnych w ZUS.

Są jednak sytuacje, w których wypłata oszczędności – mimo, że realizowana wcześniej, jeszcze przed ukończeniem przez uczestnika PPK 60. roku życia albo poza schematem „minimum 120 rat” - też będzie zwolniona z pomniejszeń. Dotyczy to dwóch sytuacji, czyli wypłat na dwa ważne - wskazane w ustawie o PPK - cele.

Uczestnik PPK może bowiem - na specjalnych warunkach - dokonać wypłaty środków z rachunku PPK w dwóch sytuacjach, tj. w razie:

- ❖ poważnego zachorowania samego uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka,
- ❖ sfinansowania wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu hipotecznego – np. na budowę lub przebudowę budynku mieszkalnego czy zakup mieszkania.

W tej publikacji odpowiemy na pytania:

- ❖ kto może skorzystać z wypłaty w razie poważnego zachorowania,
- ❖ czy z wypłaty tej mogą skorzystać wszyscy uczestnicy PPK bez względu na wiek,
- ❖ czy po skorzystaniu z oszczędności w przypadku poważnego zachorowania nadal można oszczędzać w PPK,
- ❖ w jaki sposób należy udokumentować wystąpienie poważnego zachorowania,
- ❖ ile razy można wypłacać pieniądze z powodu poważnego zachorowania,
- ❖ czy skorzystanie ze środków z tytułu poważnego zachorowania możliwe jest tylko, jeśli do zachorowania doszło w trakcie uczestnictwa w PPK,
- ❖ czy z oszczędności w PPK można będzie sfinansować zakup więcej niż jednego mieszkania,
- ❖ czy wszyscy uczestnicy PPK, biorąc kredyt na zakup np. mieszkania, mogą sfinansować wkład własny ze środków PPK,
- ❖ w jakim terminie trzeba zwrócić środki wypłacone na sfinansowanie wkładu własnego i w jakiej wysokości,
- ❖ czy instytucja finansowa będzie pilnować spłaty otrzymanych środków,
- ❖ jakie sankcje ustawa przewiduje dla tych, którzy nie zwrócą całości kwoty wypłaconej na cele mieszkaniowe?

Publikacja ta będzie szczególnie pomocna dla tych wszystkich, którzy planują skorzystanie ze zgromadzonych w PPK oszczędności w związku z poważnym zachorowaniem lub w związku z zaciąganym kredytem - tak, aby realizacja dyspozycji wypłaty środków z PPK, od pierwszego kontaktu uczestnika z instytucją finansową w tej kwestii, mogła przebiegać sprawnie.

Mamy też nadzieję, że publikacja ta przyczyni się do wskazania standardów, na jakich powinna odbywać się realizacja dyspozycji uczestnika PPK dotycząca wypłaty środków z jego rachunku PPK w przypadku poważnego zachorowania lub w celu pokrycia wkładu własnego przy kredycie.

Słowniczek:

instytucja finansowa - fundusz inwestycyjny zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI), które zostało umieszczone w ewidencji PPK, fundusz emerytalny zarządzany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE) albo pracownicze towarzystwo emerytalne (PrTE), które zostały umieszczone w ewidencji PPK lub zakład ubezpieczeń, który został umieszczony w ewidencji PPK;

kodeks cywilny – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 1740);

kodeks pracy – ustawa z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320);

osoby zatrudnione:

- ❖ pracownicy - zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych),
- ❖ osoby fizyczne wykonujące pracę nakładczą, które ukończyły 18. rok życia,
- ❖ członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub spółdzielni kółek rolniczych,
- ❖ osoby fizyczne, które ukończyły 18. rok życia, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
- ❖ członkowie rad nadzorczych wynagradzani z tytułu pełnienia tych funkcji oraz
- ❖ osoby wskazane powyżej (z wyjątkiem członków rad nadzorczych wynagradzanych z tytułu pełnienia tych funkcji), przebywające na urloпах wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego

podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tych tytułów w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

płatnik: płatnik składek, o którym mowa w art. 4 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

podmiot zatrudniający: pracodawca, o którym mowa w art. 3 kodeksu pracy, jeżeli posiada numer identyfikacyjny (NIP lub REGON), nakładca, rolnicza spółdzielnia produkcyjna lub spółdzielnia kółek rolniczych, zleceniodawca, jeżeli posiada numer identyfikacyjny (NIP lub REGON), podmiot, w którym działa rada nadzorcza, płatnik - jeżeli pracodawca lub zleceniodawca nie posiada numeru identyfikacyjnego (NIP lub REGON);

poważne zachorowanie:

- a) całkowita niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 504), ustalona w formie orzeczenia przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat lub
- b) umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.), ustalony w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na okres co najmniej 2 lat, lub
- c) niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat, w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustalona w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, lub
- d) zdiagnozowanie u osoby dorosłej jednej z następujących jednostek chorobowych: amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimerera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układowy, udar mózgu, utrata mowy, słuchu lub wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub zawał serca, lub
- e) zdiagnozowanie u dziecka jednej z następujących jednostek chorobowych: poliomyelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, łagodny guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty lub nowotwór złośliwy;

umowa o prowadzenie PPK - umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera - w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych - z instytucją finansową, z którą wcześniej podpisał umowę o zarządzanie PPK. Osoby zatrudnione, po podpisaniu w ich imieniu tej umowy, stają się uczestnikami PPK. Umowa o prowadzenie PPK określa m.in. sposób deklarowania wpłat dodatkowych finansowanych przez uczestnika PPK oraz składania dyspozycji dotyczących gromadzonych środków;

umowa o zarządzanie PPK - umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera z wybraną instytucją finansową. Decyzję o wyborze instytucji, z którą zostanie zawarta ta umowa, należy podjąć w porozumieniu z przedstawicielami osób zatrudnionych (zakładowymi organizacjami związkowymi albo – jeśli takie nie działają w podmiocie zatrudniającym – z reprezentacją osób zatrudnionych, wyłonioną w trybie przyjętym w tym podmiocie). Umowa o zarządzanie PPK określa

m.in. warunki i tryb zawierania umów o prowadzenie PPK, a także wysokość wpłat dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający;

ustawa o PIT – ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.);

ustawa o PPK – ustawa z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1342 ze zm.);

ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych –ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm.);

wkład własny - wymagane środki pieniężne przeznaczone na sfinansowanie części kosztów budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego, zapłatę części ceny zakupu prawa własności budynku mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, nabycia prawa własności nieruchomości gruntowej lub jej części, nabycia udziału we współwłasności budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w nieruchomości gruntowej, które wnioskujący o kredyt deklaruje pokryć ze środków własnych w celu przyznania kredytu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1027).

Część 1 - Wypłata w razie poważnego zachorowania

1. Uprawnieni do wypłaty

O wypłatę części oszczędności - do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK - w razie poważnego zachorowania wystąpić może każdy uczestnik PPK. Dla realizacji takiej wypłaty nie ma znaczenia, czy wnioskujący o jej dokonanie uczestnik PPK dokonuje wpłat do PPK (aktywnie oszczędza), czy też złożył rezygnację z ich dokonywania. Nie jest też istotny wiek uczestnika PPK.

Oznacza to, że o wypłatę w przypadku poważnego zachorowania wystąpić może każdy uczestnik PPK, np. także ten, który - po ukończeniu 60. roku życia - wypłaca już środki ze swojego rachunku na podstawie art. 99 ustawy o PPK (o ile realizuje wypłatę w formie ratalnej). W tym przypadku spowoduje to jednak konieczność ponownego ustalenia wysokości rat wypłaty realizowanej na podstawie art. 99 ustawy o PPK.

Przykład

Uczestnik PPK po ukończeniu 60. roku życia rozpoczął już wypłatę swoich oszczędności zgromadzonych na rachunku PPK. 25% środków wypłacił jednorazowo, a resztę postanowił wypłacać przez 10 lat (120 miesięcznych rat). Niedługo po rozpoczęciu wypłat poważnie zachorował i chce przeznaczyć część zgromadzonych na rachunku środków na leczenie. Może to zrobić. Ustawa o PPK nie ogranicza możliwości skorzystania z tego rodzaju wypłaty od wieku uczestnika PPK. Instytucja finansowa zmuszona będzie - po realizacji dyspozycji wypłaty w razie poważnego zachorowania - na nowo ustalić wysokość rat przekazywanych uczestnikowi (w związku z wypłatą części środków należy spodziewać się, że będą one mniejsze niż dotychczas).

Uczestnik PPK ma prawo skorzystać z takiej wypłaty w przypadku, gdy poważne zachorowanie dotyczy jego samego, jego małżonka lub dziecka. Przy tym jako:

- ❖ małżonka - należy rozumieć osobę, z którą uczestnik PPK wstąpił w związek małżeński (mąż, żona); bez znaczenia jest to, czy między małżonkami istnieje wspólność majątkowa czy nie;
- ❖ dziecko - należy rozumieć dziecko własne uczestnika PPK, dziecko małżonka uczestnika PPK, dziecko przysposobione przez uczestnika PPK lub jego małżonka, a także dziecko, w sprawie którego toczy się - z wniosku uczestnika PPK lub jego małżonka - postępowanie o przysposobienie, lub dziecko, nad którym opiekę sprawuje uczestnik PPK lub jego małżonek - od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności.

Należy też pamiętać, że o wypłatę środków w razie poważnego zachorowania wnioskować może wyłącznie uczestnik PPK. Oznacza to, że żadna inna osoba (np. członek rodziny uczestnika PPK) nie jest uprawniony do złożenia wniosku o taką wypłatę. Nawet w sytuacji, gdy poważne zachorowanie dotyczy tej osoby (małżonka lub dziecka), a nie uczestnika PPK.

2. Definicja poważnego zachorowania

Ustawa o PPK wskazuje co należy rozumieć przez poważne zachorowanie, za które uznaje:

- a) całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 504), ustaloną w formie orzeczenia przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat,
- b) umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.), ustalony w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na okres co najmniej 2 lat,
- c) niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat, w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.), ustaloną w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- d) zdiagnozowanie u osoby dorosłej jednej z następujących jednostek chorobowych: amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układu, udar mózgu, utrata mowy, słuchu lub wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub zawał serca,
- e) zdiagnozowanie u dziecka jednej z następujących jednostek chorobowych: poliomyelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, łagodny guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty lub nowotwór złośliwy.

Tylko zaistnienie jednego z wyżej wskazanych zdarzeń uprawnia uczestnika PPK do wypłaty z tytułu poważnego zachorowania do 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK. Żadna inna niż wskazane wyżej niedyspozycja zdrowotna nie stanowi podstawy do wypłaty oszczędności z tego tytułu. Nawet w sytuacji, gdy choroba uczestnika PPK będzie powodowała konieczność długotrwałego leczenia, nie będzie uprawniała do wykorzystania oszczędności z PPK w omawiany sposób, jeśli nie została wymieniona w katalogu poważnego zachorowania.

3. Zasady korzystania z wypłaty w razie poważnego zachorowania

Termin zachorowania

Uczestnik PPK może skorzystać z wypłaty w razie poważnego zachorowania w każdym czasie. Nie ma znaczenia, czy poważnie zachorowanie - w związku, z którym uczestnik PPK planuje dokonać wypłaty środków z PPK - zostało zdiagnozowane lub jego przyczyna powstała w okresie uczestnictwa w PPK, czy wcześniej. Dla nabycia prawa do wypłaty istotne jest to, czy w chwili złożenia wniosku nadal istnieje poważne zachorowanie.

Przykład:

Uczestnik PPK wnioskuje o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku z orzeczeniem wobec niego przez komisję lekarską ZUS całkowitej niezdolności do pracy na okres 2 lat. Całkowita niezdolność do pracy została orzeczona przed zawarciem, w imieniu i na rzecz tego uczestnika PPK, umowy o prowadzenie PPK. Nie ma jednak przeszkód, aby - na podstawie tego orzeczenia i w czasie trwania całkowitej niezdolności do pracy - uczestnik PPK dokonał wypłaty do 25% środków z PPK.

Przykład:

Uczestnik PPK wnioskuje o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku z orzeczeniem wobec niego, przez komisję lekarską ZUS, całkowitej niezdolności do pracy na okres 2 lat. Okres całkowitej niezdolności do pracy zakończył się przed zawarciem - w imieniu i na rzecz tego uczestnika PPK - umowy o prowadzenie PPK. Uczestnik PPK na podstawie tego orzeczenia nie może dokonać wypłaty do 25% środków z PPK.

Przykład:

Uczestnik PPK chce wykorzystać oszczędności zgromadzone w PPK na rehabilitację 12-letniego dziecka swojej małżonki. Instytucja finansowa zrealizowała jego wniosek. To, że chłopiec ten zachorował kilka lat temu, kiedy jego ojczym nie oszczędzał jeszcze w PPK, nie ma tu żadnego znaczenia. Ważne jest, że w momencie składania wniosku o tego rodzaju wypłatę dziecko, na które taka pomoc zgodnie z ustawą o PPK przysługuje, było faktycznie chore na jedną z chorób wymienionych w ustawie o PPK i fakt ten został potwierdzony odpowiednim zaświadczeniem lekarskim.

Dla skorzystania ze środków zgromadzonych na rachunku PPK, przypadku poważnego zachorowania, nie ma znaczenia, kiedy doszło do tego zachorowania. Ustawa o PPK nie zastrzega, aby wniosek o wypłatę tych środków można było złożyć tylko w przypadku, gdy pracownik (jego dziecko lub małżonek) zachorował już w trakcie uczestnictwa w PPK. Nie jest też istotne, czy uczestnik wnioskujący o wypłatę nadal aktywnie oszczędza, czy złożył deklarację o rezygnacji dokonywania wpłat do PPK.

Wysokość wypłaty

W przypadku poważnego zachorowania uczestnik PPK może zawnieść o wypłatę do 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK. Od niego zależy z ilu faktycznie środków będzie chciał skorzystać, pod warunkiem, że zmieści się w limicie wskazanym w ustawie. To oznacza, że uczestnik może wypłacić na tej podstawie zarówno 5%, jak i 15%, nie więcej jednak niż 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków.

Z wypłaty w razie poważnego zachorowania uczestnik PPK może korzystać wielokrotnie, ale pod warunkiem, że poważne zachorowanie dotyczy różnych zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania”. To oznacza, że ten sam uczestnik PPK może np. wypłacić 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w przypadku zdiagnozowania u niego jednej z jednostek chorobowych wskazanych w ustawie o PPK (art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. d ustawy o PPK) - pomimo, że wcześniej wypłacił już do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków w związku ze zdiagnozowaniem u niego innej jednostki chorobowej z tego samego katalogu.

Wypłata do 25% środków z rachunku PPK w związku z poważnym zachorowaniem małżonka uczestnika PPK nie jest również przeszkodą do wypłaty kolejnych 25% środków - w związku z poważnym zachorowaniem samego uczestnika lub jego dziecka. Należy jednak przyjąć, że jedno ze zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania” (jednej osoby) uzasadniać może jedną wypłatę z rachunku PPK.

Przykład:

Uczestnik PPK wypłacił 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego bakteryjnego zapalenia mózgu. Nie ma przeszkód, aby ten sam uczestnik skorzystał z wypłaty kolejnych 25% środków zgromadzonych w PPK w przypadku, gdy komisja lekarska ZUS orzeknie w stosunku do niego całkowitą niezdolność do pracy na okres co najmniej 2 lat. Z tej wypłaty uczestnik może skorzystać nawet w sytuacji, gdy ta niezdolność do pracy została spowodowana bakteryjnym zapaleniem mózgu, w związku z którym uczestnik PPK skorzystał z wypłaty do 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK.

Przykład:

Uczestnik PPK wypłacił 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego choroby Parkinsona. Nie ma przeszkód, aby ten sam uczestnik skorzystał z wypłaty kolejnych 25% środków zgromadzonych w PPK w przypadku, gdy choroba Parkinsona zostanie zdiagnozowana u jego małżonka.

Zwracamy uwagę, że w każdej sytuacji uprawniającej uczestnika PPK do wypłaty środków w razie poważnego zachorowania ma on prawo wypłacić do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK.

Uczestnik PPK może też wielokrotnie wnioskować o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku **z tym samym poważnym zachorowaniem**, ale wypłata nie może przekroczyć łącznie 25% środków. To oznacza, że uczestnik w związku z poważnym zachorowaniem może najpierw wypłacić np. 10% środków zgromadzonych w PPK, a następnie – w związku z tym samym poważnym zachorowaniem - zawnioskować o wypłatę kolejnej części środków (wypłata nie może przekroczyć łącznie 25% środków zgromadzonych w PPK).

Przykład:

Uczestnik PPK złożył wniosek o wypłatę 10% środków zgromadzonych na rachunku PPK w związku z jego poważnym zachorowaniem - zdiagnozowano u niego stwardnienie rozsiane. Po otrzymaniu środków, okazało się, że chciałby wypłacić więcej środków. Nie ma przeszkód, aby wypłacił kolejne środki w związku z tym samym poważnym zachorowaniem, przy czym łącznie wypłata nie może przekroczyć 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK.

Przykład:

Dziecko pracownika od wielu lat choruje na cukrzycę. Pracownik ten skorzystał już raz z jednorazowej wypłaty 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku z tą chorobą swego dziecka. Teraz chciałby ponownie wypłacić pieniądze na ten sam cel. Jeśli złoży wniosek o wypłatę 25% zgromadzonych środków i uzasadni go ponownie cukrzycą swojego dziecka, instytucja finansowa nie dokona wnioskowanej wypłaty. Jedno ze zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania” (jednej osoby) uzasadnia wypłatę maksymalnie 25% środków z rachunku PPK.

Maksymalna wysokość wypłaty do 25% środków dotyczy środków zgromadzonych na jednym rachunku PPK prowadzonym przez jedną instytucję finansową. Uczestnik PPK posiadający kilka rachunków PPK z każdego z nich może dokonać takiej wypłaty.

Forma wypłaty

Wypłata z PPK w razie poważnego zachorowania jest dokonywana w formie pieniężnej – zgodnie z dyspozycją uczestnika PPK – jednorazowo lub w ratach. To uczestnik PPK decyduje, czy wypłaci środki na raz, czy rozłoży ich wypłatę w czasie. W przypadku podjęcia decyzji o wypłacie środków w ratach, uczestnik decyduje w jakiej liczbie rat środki zostaną mu wypłacone.

Brak kosztów wypłaty

Warto też pamiętać, że wypłata z PPK w razie poważnego zachorowania nie jest związana z żadnymi kosztami dla uczestnika PPK. Instytucja finansowa nie pobiera żadnych opłat za realizację tej wypłaty. Uczestnik PPK nie zapłaci również podatku od zysków kapitałowych przy wypłacie środków (art. 21 ust.1 pkt 58c ustawy o PIT). Wypłata pomniejszy jednak jego oszczędności na rachunku PPK, a wypłacone środki nie przyniosą uczestnikowi zysków, które mógłby osiągnąć, gdyby nie dokonał wypłaty.

Brak obowiązku zwrotu wypłaconych środków

Uczestnik PPK nie zwraca środków, które wypłacił w związku z poważnym zachorowaniem, bez względu na to, czy wypłata dotyczyła zachorowania samego uczestnika, jego małżonka, czy dziecka. Takiego zwrotu nie dokonuje się nawet, jeśli ustąpi poważne zachorowanie, w związku z którym dokonana została wypłata.

4. Wniosek o wypłatę z PPK w razie poważnego zachorowania

Ustawa o PPK wprost wskazuje, że wniosek o wypłatę środków z PPK w związku z poważnym zachorowaniem jest składany przez uczestnika PPK bezpośrednio do instytucji finansowej prowadzącej jego rachunek PPK, z którego mają zostać wypłacone środki. Co oznacza, że nie można zrobić tego za pośrednictwem pracodawcy.

Forma wniosku

Przepisy nie określają formy wniosku o wypłatę. Z tego względu należy przyjąć, że dopuszczalne jest złożenie tego wniosku w każdej prawnie dopuszczalnej formie, np. w formie pisemnej bądź elektronicznie. Istotne jest jednak, aby wniosek zawierał wszystkie elementy, które warunkują jego sprawną i prawidłową realizację, w tym niezbędne załączniki. Wskazaniem jest skorzystanie z dedykowanego takiej wypłacie formularza wniosku, który został udostępniony przez instytucję finansową, której wniosek będzie składany.

Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający poważne zachorowanie (orzeczenie lub zaświadczenie lekarza medycyny potwierdzające diagnozę). W przypadku, gdy wniosek o wypłatę jest składany w związku z poważnym zachorowaniem małżonka lub dziecka uczestnika, instytucja finansowa powinna posiadać także możliwość weryfikacji istnienia małżeństwa, czy pokrewieństwa.

Niewykluczone więc, że może prosić uczestnika PPK o przedstawienie np. aktu urodzenia dziecka, czy aktu małżeństwa. Choć może też poprzestać na oświadczeniu uczestnika PPK.

Wymogi formalne wniosku o wypłatę

Choć ustawa o PPK tego nie określa, należy przyjąć, że we wniosku o wypłatę środków z PPK w związku z poważnym zachorowaniem uczestnik powinien wskazać m.in.:

- ❖ swoje dane identyfikujące,
- ❖ oznaczenie instytucji finansowej prowadzącej rachunek PPK oraz numer rachunku, z którego wnioskuje o wypłatę,
- ❖ żądanie wypłaty środków z PPK w związku z poważnym zachorowaniem,
- ❖ wysokość procentową środków, jakie mają zostać wypłacone,
- ❖ informację, czy wnioskuje o wypłatę w związku ze swoim poważnym zachorowaniem, czy w związku z poważnym zachorowaniem małżonka lub dziecka (jeżeli wniosek dotyczy wypłaty w związku z zachorowaniem innej osoby niż uczestnik - należy wskazać dane identyfikujące tej osoby),

- ❖ informację, czy wnioskuję o wypłatę środków jednorazową, czy w ratach (liczbę rat i ich częstotliwość),
- ❖ nazwę banku i numer rachunku bankowego, na który powinny zostać przekazane środki.

Załączniki do wniosku o wypłatę

Do wniosku o wypłatę środków z PPK w razie poważnego zachorowania uczestnik powinien dołączyć dokument potwierdzający poważne zachorowanie, tj.:

- ❖ orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat - w przypadku całkowitej niezdolności do pracy albo
- ❖ orzeczenie wydane przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na okres co najmniej 2 lat - w przypadku umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności albo
- ❖ orzeczenie wydane przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności - w przypadku niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 lat albo
- ❖ zaświadczenie lekarza medycyny potwierdzające diagnozę jednej z jednostek chorobowych wymienionych w definicji poważnego zachorowania (art. 2 ust. 1 pkt 23 d albo e ustawy o PPK).

Ustawa o PPK nie określa żadnych specjalnych wymogów dla zaświadczeń wystawianych przez lekarza medycyny. Wskazaniem jest jednak, aby pewne wymogi co do treści takiego zaświadczenia zostały dochowane - tak, aby nikt nie mógł zarzucić instytucji finansowej braku należytej staranności przy realizacji uprawnień uczestnika PPK, którego rachunek ta instytucja prowadzi. Zaświadczenie lekarza medycyny, potwierdzające diagnozę wystąpienia poważnego zachorowanie uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka powinno zatem zawierać m.in.:

- ❖ imię i nazwisko,
- ❖ PESEL (lub datę urodzenia w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL),
- ❖ rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość (w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL),
- ❖ adres zamieszkania,
- ❖ diagnozę wystąpienia jednostki chorobowej wskazanej w ustawie o PPK odpowiednio dla osoby dorosłej albo dla dziecka),
- ❖ pieczęć podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- ❖ pieczęć i podpis lekarza wystawiającego zaświadczenie,
- ❖ miejsce i date wystawienia zaświadczenia.

Tylko takie zaświadczenie, które potwierdza diagnozę wystąpienia jednostki chorobowej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. d albo lit. e ustawy o PPK (patrz poniżej), może stanowić podstawę do realizacji wypłaty środków z tytułu poważnego zachorowania.

Dołączenie do wniosku zamiast zaświadczenia lekarza medycyny dokumentacji medycznej, będzie skutkowało koniecznością uzupełnienia przez uczestnika PPK wniosku o brakujące zaświadczenie.

Wniosek o wypłatę a kilka rachunków PPK

Jeśli uczestnik PPK gromadzi oszczędności na kilku rachunkach PPK prowadzonych przez różne instytucje finansowe, wniosek o wypłatę składa do wybranej przez siebie instytucji finansowej. W takiej sytuacji wypłata środków w związku z poważnym zachorowaniem zostanie dokonana wyłącznie z rachunku PPK uczestnika prowadzonego przez instytucję finansową, której złożono wniosek o wypłatę.

Uczestnik PPK posiadający kilka rachunków PPK może z każdego z nich wypłacić do 25% środków zgromadzonych na tym rachunku z tytułu poważnego zachorowania.

Jednostki chorobowe wymienione w katalogu z art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. d i e ustawy o PPK:

- w przypadku osoby dorosłej: amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu, bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układowy, udar mózgu, utrata mowy, utrata słuchu, utrata wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, zawał serca;
- w przypadku dziecka: poliomyelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, łagodny guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty, nowotwór złośliwy.

5. Realizacja dyspozycji wypłaty środków z PPK

Wypłata jednorazowa środków (a w przypadku wypłaty w ratach – pierwsza rata) dokonywane są w terminie do 14 dni od złożenia instytucji finansowej przez uczestnika PPK wniosku o dokonanie wypłaty w razie poważnego zachorowania.

Należy przyjąć, że chodzi tu o złożenie prawidłowego i kompletnego wniosku. Jeśli zatem uczestnik PPK złoży wniosek o wypłatę środków w razie poważnego zachorowania, ale nie dołączy do niego np. dokumentu potwierdzającego poważne zachorowanie – termin 14 dni liczony być powinien od wpływu do instytucji finansowej brakującego dokumentu (dopiero wtedy można będzie uznać złożony wniosek za kompletny).

Procedura realizacji wypłaty środków z PPK

Każda z instytucji finansowych opracowuje własną procedurę działania. Wydaje się jednak, że można pokusić się tu o wskazanie pewnych uniwersalnych etapów działania.

I tak instytucja finansowa, która otrzymała wniosek uczestnika PPK o wypłatę środków z jego rachunku w związku z poważnym zachorowaniem, powinna w pierwszej kolejności zweryfikować kompletność otrzymanego wniosku, a następnie ocenić, czy uczestnikowi PPK przysługuje prawo do skorzystania z wnioskowanej wypłaty.

W tym celu instytucja finansowa powinna w szczególności ustalić, czy:

- ❖ we wniosku zostały wskazane wszystkie dane wymagane do realizacji wypłaty (zarówno oświadczenia wiedzy, jak i oświadczenia woli),
- ❖ dokumenty załączone do wniosku potwierdzają zaistnienie poważnego zachorowania,
- ❖ była już realizowana dla tego uczestnika wypłata środków z tytułu poważnego zachorowania, a jeśli tak, to czy nie dotyczyła tego samego zdarzenia.

W przypadku, gdy złożony instytucji finansowej wniosek o dokonanie wypłaty z PPK w związku z poważnym zachorowaniem jest nieprawidłowy (nie zawiera wszystkich wymaganych danych lub nie zostało do niego załączone orzeczenie albo zaświadczenie lekarskie potwierdzające poważne zachorowanie), instytucja finansowa powinna niezwłocznie zwrócić się do wnioskodawcy – uczestnika PPK o uzupełnienie brakujących danych. Dopiero kompletny wniosek może stanowić podstawę wypłaty środków z PPK. Termin na realizację wniosku biegnie od otrzymania przez instytucję finansową prawidłowego i kompletnego wniosku.

Otrzymywanie przez instytucje finansowe na potrzeby realizacji wypłaty z PPK informacji o stanie zdrowia (w tym informacji o konkretnej jednostce chorobowej) jest przetwarzaniem danych szczególnej kategorii, o których mowa w art. 9 RODO. Z tego względu instytucja finansowa przetwarzająca te dane powinna wdrożyć stosowne procedury dotyczące przetwarzania tego typu danych.

6. Obowiązek informacyjny w zakresie wypłaty w związku z poważnym zachorowaniem

W przypadku dokonywania wypłaty instytucja finansowa przekazuje uczestnikowi PPK – na podstawie art. 104 ust. 4 ustawy o PPK - informację zawierającą:

- ❖ indywidualny identyfikator uczestnika PPK w ewidencji PPK;
- ❖ dane identyfikujące uczestnika PPK;
- ❖ dane identyfikujące podmiot zatrudniający: nazwę, NIP, adres siedziby i adres do korespondencji bądź adres zamieszkania i adres wykonywania działalności gospodarczej;
- ❖ dane identyfikujące zakład ubezpieczeń, fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny i subfundusz, w którym lokowane są środki w PPK: nazwę, NIP, adres siedziby i adres do korespondencji;
- ❖ wysokość i daty wpłat w ciągu każdego roku kalendarzowego z podziałem na wpłaty z tytułu wpłat podstawowych i wpłat dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika PPK;
- ❖ wysokość i daty wypłat transferowych przyjętych przez instytucję finansową, która sporządza informację, oraz dane identyfikujące zakład ubezpieczeń, fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny i subfundusz dokonujący tych wypłat transferowych oraz
- ❖ informację o wysokości wypłaty, a w przypadku wypłaty ratalnej - informację o liczbie i wysokości rat.

Część 2 - Wypłata w celu pokrycia wkładu własnego

1. Uprawnieni do dokonania wypłaty

O wypłatę oszczędności z PPK w celu pokrycia wkładu własnego - na podstawie art. 98 ustawy o PPK - wnioskować może uczestnik PPK, który nie ukończył jeszcze 45 lat. Zgodnie z tym przepisem, na podstawie umowy zawartej z wybraną instytucją finansową, uczestnik ten może jednorazowo dokonać wypłaty do 100% wartości środków zgromadzonych na jego rachunku PPK, z obowiązkiem ich zwrotu w wartości nominalnej, w celu pokrycia wkładu własnego.

Wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której taka wypłata będzie realizowana, może złożyć każdy uczestnik PPK, który nie ukończył wskazanego w ustawie wieku (45 lat) - bez znaczenia jest przy tym to, czy w chwili składania wniosku jest zatrudniony, czy aktywnie oszczędza w PPK, czy też złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

2. Definicja wkładu własnego

Wkład własny to w rozumieniu ustawy o PPK (art. 2 ust. 1 pkt 38 ustawy o PPK) wymagane środki pieniężne przeznaczone na:

- ❖ sfinansowanie części kosztów budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego,
- ❖ zapłatę części ceny zakupu prawa własności budynku mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego,
- ❖ nabycie prawa własności nieruchomości gruntowej lub jej części,
- ❖ nabycie udziału we współwłasności budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w nieruchomości gruntowej,

które wnioskujący o kredyt deklaruje pokryć ze środków własnych w celu przyznania kredytu hipotecznego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1027).

3. Wniosek o zawarcie umowy z instytucją finansową

Wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której wypłata w celu pokrycia wkładu własnego będzie realizowana, uczestnik PPK, który nie ukończył jeszcze 45. roku życia, składa bezpośrednio do instytucji finansowej prowadzącej rachunek PPK, z którego mają zostać wypłacone środki.

Jeśli uczestnik PPK gromadzi oszczędności na kilku rachunkach PPK, prowadzonych przez różne instytucje finansowe, wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której instytucja wypłaci uczestnikowi środki w celu pokrycia wkładu własnego, uczestnik PPK składa do wybranej przez siebie instytucji finansowej.

Uczestnik PPK może też wniosek o wypłatę środków w celu pokrycia wkładu własnego złożyć do więcej niż jednej instytucji finansowej, w której ma rachunki PPK, pod warunkiem jednak, że wszystkie te wypłaty dotyczyć będą **jednej i tej samej inwestycji**. Zgodnie bowiem z art. 98 ust. 5 ustawy o PPK uczestnik PPK, który zawarł umowę, o której mowa w 98 ust. 1 (umowa, na podstawie której realizowana jest wypłata w celu pokrycia wkładu własnego), nie może zawrzeć kolejnej takiej umowy:

- 1) z tą samą instytucją finansową;
- 2) z inną instytucją finansową, chyba że umowa ma być zawarta w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez uczestnika PPK kredytu udzielonego na sfinansowanie tej samej inwestycji.

W przypadku, o którym mowa w punkcie 2 powyżej, uczestnik PPK - we wniosku o zawarcie umowy - składa, **pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń**, oświadczenie, że umowa ta zostaje zawarta w celu pokrycia wkładu własnego **w związku z zaciągnięciem przez uczestnika PPK kredytu udzielonego na sfinansowanie tej samej inwestycji, w związku z którą zawarł wcześniej umowę z inną instytucją finansową**. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Przykład:

Pracownik posiada kilka rachunków PPK. Z jednego z nich wypłacił już 100 % środków z przeznaczeniem na sfinansowanie wkładu własnego wymaganego przy kredycie hipotecznym - wziętym przez niego na zakup mieszkania, które w przyszłości zamierza przekazać najstarszemu synowi. Teraz chciałby wypłacić 100 % środków zgromadzonych na innym rachunku PPK oraz wykorzystać je na sfinansowanie wkładu własnego przy kredycie hipotecznym, który chce zaciągnąć na zakup mieszkania dla drugiego syna. Niestety nie może tego zrobić. Wypłaty „na cele mieszkaniowe” uczestnik PPK może dokonać na sfinansowanie tylko jednej inwestycji - nawet w sytuacji, gdy ma kilka rachunków PPK.

Forma wniosku o zawarcie umowy

Przepisy nie określają formy wniosku o zawarcie umowy, na podstawie której instytucja finansowa dokona wypłaty środków w celu pokrycia wkładu własnego. Należy zatem przyjąć, że dopuszczalne jest złożenie tego wniosku w każdej prawnie dopuszczalnej formie, np. na piśmie, czy w postaci elektronicznej. Istotne jest, aby wniosek zawierał wszystkie elementy, które warunkują jego sprawną i prawidłową realizację.

Instytucje finansowe, opracowując procedury obsługi takiej wypłaty, mogą wskazywać preferowaną przez siebie formę w jakiej wniosek taki według nich powinien być złożony. Wskazane jest stosowanie formularzy wniosku udostępnionego przez instytucję finansową, do której wniosek będzie złożony.

Treść wniosku

Przepisy nie regulują treści wniosku o wypłatę w celu pokrycia wkładu własnego. W związku z tym jednak, że wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której instytucja finansowa dokona wypłaty środków w celu pokrycia wkładu własnego, stanowić będzie podstawę do przygotowania takiej umowy przez instytucję finansową, powinien on zawierać dane dotyczące uczestnika PPK i inwestycji, jaką chce sfinansować. We wniosku o wypłatę środków z PPK w celu pokrycia wkładu własnego uczestnik powinien zatem umieścić m.in.:

- a) swoje dane identyfikujące,
- b) dane instytucji finansowej prowadzącej rachunek PPK, do której taki wniosek jest składany wraz z numerem tego rachunku,
- c) oznaczenie inwestycji, która ma być sfinansowana z kredytu,
- d) wartość (lub wysokość procentową) środków na rachunku PPK, o których wypłatę uczestnik wnioskuje,
- e) określenie na jaki rachunek powinny zostać przekazane środki,
- f) proponowane zasady i terminy zwrotu środków.

Choć nie wynika to wprost z ustawy o PPK, nie ma przeszkód, aby oczekiwać, że we wniosku tym uczestnik wykaże czy uprawdopodobni cel, na który zamierza przeznaczyć środki z PPK, chociażby przez przedłożenie wraz z wnioskiem promesy kredytowej. Prawdopodobnie więc – i na to każdy uczestnik powinien być przygotowany - część instytucji finansowych żądać będzie przedłożenia przez uczestnika PPK takiej promesy, inne - opierać się będą na oświadczeniu uczestnika PPK.

Niedopuszczalne będzie jednak żądanie przez instytucję finansową przedłożenia przez uczestnika PPK - wraz z wnioskiem o wypłatę środków na wkład własny - gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej/umowy ubezpieczenia. Przedłożenie takiego dodatkowego dokumentu nie może być warunkiem wypłaty.

Czym innym jest bowiem uprawdopodobnienie przez uczestnika PPK celu wypłaty, a czym innym wymóg zagwarantowania zwrotu wypłaconej kwoty przez dodatkowy podmiot (np. bank).

Ustawa o PPK wskazuje też na jaki rachunek instytucja finansowa zobowiązana jest przekazać środki zgromadzone przez uczestnika PPK. I tak:

- ❖ w przypadku przeznaczenia środków zgromadzonych na rachunku PPK na pokrycie wkładu własnego w związku z budową lub przebudową budynku mieszkalnego - na rachunek bankowy uczestnika PPK lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej uczestnika PPK wskazany we wniosku;
- ❖ w pozostałych przypadkach - na rachunek bankowy zbywcy praw lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Ustawa o PPK nie wskazuje, że rachunek zbywcy powinien być podany we wniosku o zawarcie umowy na podstawie, której instytucja finansowa dokona wypłaty na wkład własny. Jednak w związku z tym, że rachunek, na jaki będą miały być przekazane środki, będzie wpisywany w umowę, najlepiej, aby uczestnik podał go instytucji finansowej już we wniosku. Jeśli tak nie będzie, uczestnik PPK powinien dostarczyć go instytucji finansowej w ustalonym z nią terminie.

W zależności od przyjętych procedur, instytucja finansowa może wymagać, aby numer rachunku zbywcy podany został:

-w oświadczeniu podpisanym przez zbywcę, potwierdzającym, że jest to jego numer rachunku na zakup nieruchomości albo

-w oświadczeniu uczestnika PPK, że wpłata ma zostać przekazana na rachunek zbywcy wskazany przez uczestnika PPK.

Warto pamiętać, że uczestnik może wnioskować o wypłatę w celu pokrycia wkładu własnego do 100% wartości środków zgromadzonych na jego rachunku PPK. Oznacza to, że on sam decyduje o wielkości wypłaty.

4. Umowa z instytucją finansową

Umowa, na podstawie której instytucja finansowa wypłaca uczestnikowi środki na pokrycie wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez niego kredytu hipotecznego, jest zawierana między uczestnikiem PPK a instytucją finansową.

Treść umowy

Z ustawy o PPK (art. 98 ust. 4) wynika, że umowa, na podstawie której instytucja finansowa wypłaci środki, powinna określać:

- 1) oznaczenie inwestycji, która ma być sfinansowana z kredytu;
- 2) zasady i terminy wypłaty;
- 3) zasady i terminy zwrotu wypłaconych środków, przy czym termin zwrotu:
  - a) nie może rozpocząć się później niż 5 lat od dnia wypłaty środków,
  - b) nie może trwać dłużej niż 15 lat od dnia wypłaty środków.

Określając zasady i terminy wypłaty, umowa powinna także określać na jaki rachunek wypłata będzie dokonywana.

Przypominamy: Wypłaty środków na pokrycie wkładu własnego instytucja finansowa dokonuje:

- ❖ w przypadku przeznaczenia środków zgromadzonych na rachunku PPK na pokrycie wkładu własnego w związku z budową lub przebudową budynku mieszkalnego - na rachunek bankowy uczestnika PPK lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej uczestnika PPK wskazany we wniosku;
- ❖ w pozostałych przypadkach - na rachunek bankowy zbywcy praw lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Warto także pamiętać, że instytucja finansowa nie może pobierać żadnych opłat czy prowizji w związku z wypłatą przez uczestnika PPK środków na wkład własny - nawet, gdyby wpisała takie opłaty czy prowizje do umowy.

Wynika to wprost z art. 50 ust. 6 ustawy o PPK, zgodnie z którym od wpłat dokonywanych do PPK, dopłat rocznych, wpłat powitalnych, przyjętych wypłat transferowych, wpłat dokonanych w ramach konwersji lub zamiany, wpłat środków przekazanych zgodnie z art. 87 ust. 21, oraz od wypłat, zwrotów i wypłat transferowych dokonywanych z PPK, fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny lub zakład ubezpieczeń **nie może pobierać żadnych opłat**, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 3 ustawy o PPK, który dotyczy realizacji w danym roku kalendarzowym więcej niż dwóch konwersji lub zamian.

Określenie zasad zwrotu środków

Uczestnik PPK, który dokonał wypłaty na pokrycie wkładu własnego ma obowiązek zwrócić otrzymane środki w wartości nominalnej, czyli w praktyce oddać dokładnie tyle, ile wypłacił z rachunku PPK.

Ustawa o PPK stanowi, że zasady i terminy zwrotu wypłaconych z PPK środków, w tym tzw. raty (jeśli na tego rodzaju spłatę strony się umówią), będzie określała umowa zawarta z wybraną instytucją finansową przed dokonaniem wypłaty tych środków. Umowa będzie określać też ramy czasowe, w których spłata powinna zostać zrealizowana. Przepisy nie regulują natomiast zasad, na jakich instytucja finansowa może „dbać” o terminowy zwrot środków wypłaconych uczestnikowi PPK.

Powstaje pytanie co się dzieje, gdy uczestnik przestaje aktywnie oszczędzać w danej instytucji finansowej, np. w przypadku zmiany pracy przez uczestnika czy zmiany instytucji finansowej do prowadzenia PPK przez podmiot zatrudniający. W obu tych sytuacjach uczestnik PPK powinien zwrócić otrzymane środki na wkład własny na rachunek PPK w instytucji finansowej, która mu te środki wypłaciła. Innymi słowy uczestnik PPK zwraca środki do tej instytucji finansowej, z którą ma podpisaną umowę, na podstawie której wypłacono mu środki na pokrycie wkładu własnego.

Oznacza to, że nawet jeśli, po zmianie instytucji finansowej przez podmiot zatrudniający, doszło do wypłaty transferowej, co oznacza, że oszczędności z rachunku prowadzonego przez dotychczasową instytucję finansową (zgromadzone przez uczestnika na rachunku po realizacji wypłaty na pokrycie wkładu własnego) zostały przekazane do nowej instytucji, środki wypłacone wcześniej z poprzedniej instytucji finansowej na pokrycie wkładu własnego uczestnik zwraca do tej instytucji, która mu te środki wypłaciła. I jeśli uczestnik PPK będzie chciał, aby i te zwracane środki trafiły na jego nowy rachunek PPK, musi samodzielnie (bez pośrednictwa podmiotu zatrudniającego) złożyć wniosek do instytucji finansowej o transfer tych środków. Należy bowiem pamiętać, że wniosek o wypłatę transferową dotyczy tylko środków, które są na rachunku w chwili, gdy ten wniosek jest składany, a nie środków, które wpłyną na ten rachunek później.

Uczestnik PPK ma obowiązek poinformowania nowej instytucji finansowej o fakcie skorzystania z wypłaty w celu sfinansowanie wkładu własnego tylko w sytuacji, gdy w nowej instytucji będzie chciał skorzystać z takiej wypłaty ponownie. Co oczywiście może zrobić, ale tylko na sfinansowanie tej samej inwestycji.

5. Obowiązek zapłaty podatku w przypadku nieterminowego zwrotu

Zgodnie z art. 30a ust. 1 pkt 11a ustawy o PIT, w przypadku niedokonania zwrotu środków wypłaconych na pokrycie wkładu własnego w ustalonym w umowie terminie uczestnik PPK będzie zobowiązany zapłacić 19% zryczałtowany podatek dochodowy od kwoty niedokonanego w terminie zwrotu.

Ustalenie dochodu

Zasada określenia tego dochodu została wskazana w art. 30a ust. 12 ustawy PIT. Dochód ten stanowi kwota niedokonanego w terminie zwrotu wypłaconych środków pomniejszona o koszt nabycia odkupionych jednostek uczestnictwa lub umorzonych jednostek rozrachunkowych, przypadających na ten niedokonany zwrot. Za koszt nabycia takich jednostek uważa się sumę wydatków na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa albo sumę wpłat na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty w trybie art. 98 ustawy o PPK, ustaloną w takiej proporcji, jaką stanowiła kwota niedokonanego zwrotu do wartości wypłaconych uczestnikowi PPK środków. Dochód powstaje w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony w umowie, o której mowa w art. 98 ust. 1 ustawy o PPK.

Wykazanie dochodu w PIT

Podatek ten nie jest pobierany przez płatnika, gdyż wykonanie tego obowiązku przez płatnika nie jest możliwe. Płatnik nie dysponuje wiedzą o środkach, które stanowią podstawę do opodatkowania. W konsekwencji, zgodnie z art. 45 ust. 3b ustawy PIT, obowiązek wykazania w jednym z zeznań rocznych: PIT-36, PIT-36L, PIT-38 lub PIT-39 zryczałtowanego podatku należnego za rok podatkowy od dochodów z tytułu niezwróconych wpłat otrzymanych przez uczestnika PPK na pokrycie wkładu własnego spoczywa na podatniku, czyli uczestniku PPK. Instytucja finansowa nie ma żadnych określonych przepisami prawa obowiązków informacyjnych o wysokości uzyskanego z tego tytułu dochodu przez uczestnika PPK. Podatnik nie powinien jednak mieć problemów z uzyskaniem danych potrzebnych do określenia tego dochodu, zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 30a ust. 12 ustawy PIT. Dane dotyczące wielkości wypłaty i wielkości niezwróconej raty są w posiadaniu podatnika (wynikają z zawartej umowy). Natomiast informację o wydatkach na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa albo sumie wpłat na umarzone jednostki rozrachunkowe, z których została dokonana wypłata z PPK na pokrycie wkładu własnego, podatnik może uzyskać od instytucji prowadzącej PPK.

6. Realizacja dyspozycji wypłaty i inne obowiązki

Monitorowanie zwrotu przez instytucję finansową

Z „Zagadnień prawnych w zakresie ustawy o PPK” opublikowanych na stronie mojeppk.pl wynika (roz. VI pkt 6), że umowa (zawierana między uczestnikiem PPK a instytucją finansową, na podstawie której wypłacone zostaną uczestnikowi środki na pokrycie wkładu własnego) „powinna określać również procedurę, która powinna być stosowana w razie nieterminowej zapłaty tzw. rat. Instytucja finansowa, z którą została zawarta umowa, powinna monitorować spłaty rat i podejmować działania mające na celu zapewnienie terminowej ich spłaty”. A także, że „instytucja finansowa, z którą została zawarta umowa, powinna monitorować spłaty rat oraz jest zobowiązana do podejmowania działań mających na celu dochodzenie zwrotu przez uczestnika PPK wypłaconych środków. Ponadto umowa może przewidywać postanowienia zabezpieczające zwrot przez uczestnika środków do PPK w terminie.” (roz.VI pkt.5).

Instytucja finansowa powinna jednak mieć na uwadze specyficzny charakter środków, które wypłaca uczestnikowi PPK w celu pokrycia wkładu własnego. Stanowią one bowiem własność uczestnika PPK (jest on jednocześnie dłużnikiem i wierzycielem). Dokonując tej wypłaty instytucja finansowa „pożycza” zatem uczestnikowi jego własne środki, co powinno mieć wpływ na wybór przez nią narzędzi monitorowania spłaty przez uczestnika PPK wypłaconej mu kwoty. W praktyce oznacza to m.in., że;

- ❖ niedopuszczalne jest żądanie podpisania przez uczestnika PPK weksla in blanco bądź ustanowienie hipoteki na nieruchomości albo zastawu;
- ❖ w przypadku opóźnienia w spłacaniu zobowiązania/rat przez uczestnika PPK instytucja nie może żądać od niego kar umownych ani odsetek (nie ma podstawy prawnej do żądania kar umownych ani odsetek za opóźnienia w spłacie) - jedyną sankcją, jaką ustawa o PPK nakłada na uczestnika PPK, który nie oddał wypłaconych na wkład własny środków, jest obowiązek zapłaty podatku od zysków kapitałowych.

Obowiązki informacyjne instytucji finansowej

W przypadku dokonywania wypłaty instytucja finansowa przekazuje uczestnikowi PPK - na podstawie art. 104 ust. 4 ustawy o PPK - informacje zawierającą:

- ❖ indywidualny identyfikator uczestnika PPK w ewidencji PPK;
- ❖ dane identyfikujące uczestnika PPK;
- ❖ dane identyfikujące podmiot zatrudniającego: nazwę, NIP, adres siedziby i adres do korespondencji bądź adres zamieszkania i adres wykonywania działalności gospodarczej;

- ❖ dane identyfikujące zakład ubezpieczeń, fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny i subfundusz, w którym lokowane są środki w PPK: nazwę, NIP, adres siedziby i adres do korespondencji;
- ❖ wysokość i daty wpłat w ciągu każdego roku kalendarzowego z podziałem na wpłaty z tytułu wpłat podstawowych i wpłat dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika PPK;
- ❖ wysokość i daty wypłat przyjętych przez instytucję finansową, która sporządza informację, oraz dane identyfikujące zakład ubezpieczeń, fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny i subfundusz dokonujący tych wypłat oraz
- ❖ informację o wysokości wypłaty, a w przypadku wypłaty ratalnej - informację o liczbie i wysokości rat.

Obsługa wypłaty i zwrotu przez instytucję finansową

W związku, z tym, że uczestnik zobowiązany jest zwrócić (w wartości nominalnej) środki, które otrzymał na pokrycie wkładu własnego, instytucja finansowa, wypłacając je uczestnikowi PPK, powinna określić proporcje, w jakich stanowią one wpłaty finansowane przez uczestnika, wpłaty finansowane przez pracodawcę i wpłaty pochodzące od państwa. A następnie każdą ze zwracanych przez uczestnika rat dzielić według ustalonej proporcji. Inaczej bowiem - w przypadku późniejszego złożenia przez uczestnika PPK wniosku o zwrot środków - na podstawie art. 105 ustawy o PPK - instytucja finansowa nie byłaby w stanie dokonać określonych w tym przepisie pomniejszeń.

Uwaga: W przypadku wypłacenia przez uczestnika PPK środków na pokrycie wkładu własnego, zwrócenia ich na rachunek PPK w terminie ustalonym w umowie z instytucją finansową, a następnie wycofania środków przed ukończeniem 60. roku życia, będą mieć miejsce pomniejszenia określone w art. 105 ustawy o PPK.

Cześć 3 - Pytania i odpowiedzi:

1. Czy w przypadku wypłaty środków z tytułu poważnego zachorowania lub na pokrycie wkładu własnego będzie pobierany podatek od zysków kapitałowych?

Nie. Ustawa o PIT zwalnia z opodatkowania dochody uczestnika PPK osiągnięte w związku z wypłatą środków z PPK na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy o PPK. Ze zwolnienia tego korzystają zatem m.in. dochody od kwot wypłaconych:

- ❖ w przypadku poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka,
- ❖ na pokrycie wkładu własnego, o ile zostały zwrócone w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową.

Podatek od zysków kapitałowych (19%) powinien być natomiast naliczony od kwot wypłaconych na pokrycie wkładu własnego i nie zwróconych w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową. Dochód powstaje w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony we wspomnianej umowie. Obowiązek wykazania należnego podatku dochodowego w jednym z zeznań rocznych: PIT-36, PIT-36L, PIT-38 lub PIT-39 spoczywa na podatniku, czyli uczestniku PPK korzystającym z opisanej wyżej wypłaty.

2. Czy po skorzystaniu z oszczędności w przypadku poważnego zachorowania nadal można dokonywać wpłat na rachunek PPK?

Tak. Wypłacenie do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków w przypadku poważnego zachorowania, czy to jednorazowo, czy w ratach, nie stanowi przeszkody do dalszego oszczędzania w PPK.

3. Czy poważne zachorowanie należy udokumentować?

Tak. Wniosek o wypłatę środków z tytułu poważnego zachorowania uczestnik PPK składa instytucji finansowej. Do wniosku powinien dołączyć zaświadczenie lekarza medycyny potwierdzające diagnozę wystąpienia poważnego zachorowania (jednostki chorobowe wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. d albo lit. e ustawy o PPK) albo orzeczenie wydane przez:

- ❖ lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat, lub
- ❖ zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, stwierdzające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu ustawy

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na okres co najmniej 2 lat, lub

- ❖ zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, stwierdzające **niepełnosprawność** osoby, która nie ukończyła 16 lat, w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

4. Ile razy można wypłacać pieniądze z powodu poważnego zachorowania?

Wniosek o wypłatę do 25 % środków z tytułu poważnego zachorowania może być złożony przez uczestnika PPK wielokrotnie. Przy czym, należy przyjąć zasadę, że jedno ze zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania” (jednej osoby) uzasadniać może jedną wypłatę z rachunku PPK. To oznacza, że ten sam uczestnik PPK może wypłacić do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków np. w przypadku zdiagnozowania u niego jednej z jednostek chorobowych wskazanych w ustawie o PPK, pomimo że wcześniej wypłacił już do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków w związku ze zdiagnozowaniem u niego innej z wymienionych jednostek chorobowych.

5. Czy po ukończeniu 60. roku życia można dokonać wypłaty środków z PPK w razie poważnego zachorowania?

Tak. Wiek uczestnika nie ma znaczenia dla możliwości skorzystania z wypłaty środków zgromadzonych w PPK w razie poważnego zachorowania. To oznacza, że również uczestnik PPK, który ukończył 60. rok życia, może dokonać wypłaty środków z PPK na ten cel.

6. Czy rozpoczęcie wypłat z rachunku PPK uniemożliwia skorzystanie z oszczędności w związku z poważnym zachorowaniem?

Nie. Rozpoczęcie wypłaty środków z rachunku PPK po ukończeniu 60. roku życia nie stanowi przeszkody do skorzystania z wypłaty środków w razie poważnego zachorowania. Spowoduje to jednak konieczność ponownego ustalenia wysokości rat realizowanej wypłaty.

7. Czy po przekazaniu środków na rachunek lokaty terminowej uczestnik może wypłacić ich część (do 25%) z tytułu poważnego zachorowania?

Nie. Realizacja wniosku o wypłatę 25% środków zgromadzonych w przypadku poważnego zachorowania może nastąpić tylko w sytuacji, kiedy na rachunku uczestnika PPK są jakieś środki. Jeżeli więc uczestnik PPK po osiągnięciu 60. roku życia przetransferował wszystkie zgromadzone przez siebie środki z rachunku PPK na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej, realizacja takiego wniosku przez instytucję finansową nie będzie możliwa.

8. Czy skorzystanie ze środków z tytułu poważnego zachorowania możliwe jest tylko jeśli do zachorowania doszło w trakcie uczestnictwa w PPK?

Nie. Dla skorzystania z do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK w przypadku poważnego zachorowania nie ma znaczenia, kiedy do takiego zachorowania doszło. Ustawa nie zastrzega bowiem, by wniosek o wypłatę tych środków mógł być złożony wyłącznie, gdy uczestnik (jego dziecko lub małżonek) zachorował w trakcie uczestnictwa w PPK.

9. Czy z oszczędności w PPK można sfinansować zakup więcej niż jednego mieszkania?

Nie. W myśl ustawy o PPK uczestnik PPK, który nie ukończył 45 lat, może wnioskować o wypłatę do 100% środków, z obowiązkiem zwrotu, w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na budowę/ przebudowę budynku mieszkalnego lub zakup mieszkania czy gruntu. Jednak wypłaty tej uczestnik PPK może dokonać tylko na sfinansowanie jednej inwestycji. Nawet w sytuacji, gdy ma kilka rachunków PPK.

10. Czy wszyscy uczestnicy PPK, biorąc kredyt na zakup np. mieszkania, mogą sfinansować wkład własny ze środków PPK?

Nie. Z tego rozwiązania skorzystać mogą tylko uczestnicy PPK, którzy - w dniu złożenia wniosku do instytucji finansowej o zawarcie umowy o wypłatę środków w celu pokrycia wkładu własnego - nie ukończyli jeszcze 45. roku życia.

11. W jakim terminie uczestnik PPK musi zwrócić środki, które wypłacił na cele mieszkaniowe?

Zasady i terminy zwrotu wypłaconych środków powinna określać umowa, którą uczestnik PPK zawiera z instytucją finansową, przy czym termin zwrotu:

- ❖ nie może rozpocząć się później niż 5 lat od dnia wypłaty środków,
- ❖ nie może trwać dłużej niż 15 lat od dnia wypłaty środków.

12. Kto będzie ustalał wysokość rat i kto będzie pilnował, czy środki wypłacone z PPK na cele mieszkaniowe są zwracane w terminie?

Zasady i terminy zwrotu wypłaconych z PPK środków, w tym tzw. raty, będzie określała umowa zawarta z instytucją finansową przed dokonaniem wypłaty tych środków. Umowa ta powinna określać również procedurę, która powinna być stosowana w razie braku terminowej spłaty rat. Instytucja finansowa, z którą została zawarta umowa, powinna monitorować spłaty rat i podejmować działania mające na celu zapewnienie terminowej ich spłaty.

13. Czy instytucja finansowa przekazuje środki do banku udzielającego kredytu hipotecznego, czy na konto uczestnika PPK?

Instytucja finansowa przekazuje środki:

- 1) na rachunek uczestnika PPK wskazany przez niego we wniosku – jeśli środki mają być przeznaczone na pokrycie wkładu własnego w związku z budową/przebudową budynku mieszkalnego,
- 2) na rachunek zbywcy prawa własności budynku/lokalu/gruntu – jeśli środki mają być przeznaczone na pokrycie wkładu własnego w związku z nabyciem prawa własności budynku/lokalu/gruntu.

14. Kiedy dokładnie powstaje obowiązek podatkowy związany z niezwróceniem środków wypłaconych z PPK na pokrycie wkładu własnego w umówionym z instytucją finansową terminie?

Na podstawie umowy zawartej z instytucją finansową, uczestnik PPK może jednorazowo wypłacić do 100% wartości środków zgromadzonych na jego rachunku PPK, z obowiązkiem ich zwrotu w wartości nominalnej, w celu pokrycia wkładu własnego.

Od dochodu uczestnika PPK uzyskanego w związku z taką wypłatą – w zakresie, w jakim uczestnik PPK nie dokonał zwrotu wypłaconych środków w terminie wynikającym z umowy zawartej z wybraną instytucją finansową – pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy.

Tak wynika z art. 30a ust. 1 pkt 11a ustawy o PIT.

Dochód powstaje zgodnie z art. 30a ust. 12 ustawy PIT w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony w umowie zawartej z instytucją finansową. Przychód uczestnika PPK z tytułu wypłaty stanowią otrzymane lub postawione mu do dyspozycji środki pieniężne (art. 11 ust. 1 ustawy PIT). Zatem przychodem uczestnika będą pozostające w jego dyspozycji niezwrócone środki, w stosunku do których upłynął termin zwrotu wynikający z umowy zawartej z instytucją finansową. Tym samym, przychód z tytułu pozostawienia do dyspozycji tych środków powstaje dopiero w momencie niedotrzymania terminu zwrotu.

Zobacz także:

[Poradnik oszczędzającego w PPK](#)

[PPK w praktyce Cudzoziemcy w Pracowniczych Planach Kapitałowych](#)

Wydawnictwo PFR Portal PPK

Autorzy: Małgorzata Jankowska, Biuro Redakcyjne

Warszawa 2022. Wyдание II. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dystrybucja i modyfikacja wyłącznie za pisemną zgodą Wydawnictwa.

Aktualizacja na 1.07.2022 r.

PFR Portal PPK sp. z o.o., ul. Krucza 50, 00-025 Warszawa,
<https://pfrportal.pl>, kontakt@pfrportal.pl, tel. 800 775 775

 PFR Portal PPK